

Samme farge, ulik maling!

Monokrom fargesetting er en enkel oppskrift på å lage et harmonisk hjem med bruk av farge. Men det holder ikke å kjøpe en stor boks med maling som brukes overalt. Til tross for at gulv, vegger og møbler får samme farge, må flere ulike malinger til.

Av Chera Westman/ifi.no, ifi.no

En enkel måte å skape helhet og harmoni med farger, er å bruke monokrom fargesetting. Det innebærer å bruke én og samme farge på vegger, lister, dører og gjerne også på møbler og gulv, eller å bruke nært beslektede farger som går ton-i-ton med hverandre.

Det er dog viktig å tenke på at når du skal male veggen, døren, listene og gulvet i én og samme farge trenger du faktisk flere ulike malinger! Dette er fordi enhver maling er beregnet for en dedikert oppgave, og malingen du bruker til veggen i stuen vil ikke fungere like godt på salongbordet.

MONOKROMT: Med monokrom fargesetting har de ulike flatene i rommet samme farge, eller farger som går ton-i-ton med hverandre. Foto: Butinox Interiør

Vegger

Til vegger med normal slitasje og normal glans, brukes gjerne en vanlig akrylmaling. Denne har god dekk og fungerer godt for påføring med rull. Glansen ligger normalt rundt silkematt, 7-10. Steder der det ønskes ekstra vaskbarhet og ripefasthet, slik som kjøkken, gang og kanskje barnerom, kan ekstra robuste og vaskbare kvaliteter brukes.

I dag er det mange som foretrekker helmatte flater i stue og soverom. Dette er malinger som normalt er noe mer ømfintlige for berøring, og lett får skjolder eller glansriper. Helmatt maling basert på mineralske bindemidler bør forsegles med en beskyttelsesbehandling som gir bedre bruksegenskaper.

Til vegger uten spesielle krav til vaskbarhet og slitajemotstand, slik for eksempel som i kjellerstuen, holder det ofte med en rimelig PVA-maling som har noe svakere bindemiddel. Vegger av mur eller puss kan innvendig males med en vanlig interiørmaling.

SJAKK MATT: I stue og soverom er det populært med helmatt veggmalning. Noen kvaliteter kan være ømfintlige i overflaten og bør ikke utsettes for riping eller vask med våt klut. Foto: Bohus/Nordsjö Idé & Design

Dører, møbler og innredninger

Dørblad, møbler og kjøkkeninnredninger utsettes for hard medfart: de vaskes ofte, skal tåle slag og at du kommer bort i flaten med skarpe gjenstander. Derfor brukes med fordel en vanntynnet alkydmaling eller en uretan- eller polyuretanforsterket akrylat. Disse malingene flyter godt ut, og får en hardere og mer robust overflate som godt tåler både rengjøring med vann og vanlige husholdningsmidler og vanlig berøring.

– En ren akrylmaling vil faktisk kunne gå i oppløsning av fingerfett, sier Thor Ingar Røneid, teknisk service-sjef hos Butinox Interiør.

Maling som skal brukes på vindusposter, møbler og annet treverk, skal heller ikke være termoplastisk. Det innebærer at den varme kaffekoppen på frokostbordet eller blomsterpotten i vinduskarmen, ikke mykner opp malingfilmen og setter seg fast.

VARMT: Setter du fra deg en varm tekopp på det malte bordet, bør ikke malingen løses opp av varmen. Maling som er beregnet for møbler er ikke termoplastisk. Foto: Beckers

Panel og listverk

Flater med profiler og mange kriker og kroker krever maling som er mulig å nå flott finish med. Dette gjelder for eksempel veggpaneler, taklister, gulvlister og omramminger rundt dører og vinduer. Her er det viktig med en maling av god penselkvalitet og lang åpentid.

Andre viktige egenskaper er evne til å stå imot fingerfett, god kantdekk, slitestyrke, hardhet og fasthet samt at flaten er vaskbar. Både rene akrylmalinger, forsterkede akrylater og vanntynnet oljemaling vil kunne møte disse kravene.

Malingene finnes i glansgrader fra det helt matte til det helt blanke.

*HÅNDFAST: Dørblad og lister er steder du ofte er borti med hendene. Slike steder bør malingen ikke løses opp av fingerfett.
Foto: Flügger*

Gulv

Når du skal male gulv, trenger du en maling som flyter godt ut, og som tåler både vannsøl og at du trekker en stol over gulvet. Gulvmalinger er gjerne laget av forsterkede og høykvalitative akrylbindemidler. De har gode påføringsegenskaper, god vedheft og får en hard og robust overflate.

– Men man bør fortsatt være forsiktig med å trekke møbler over gulvet, hvis gulvet er malt, sier Per Myhre, ved teknisk service hos Nordsjö.

Gulvmalinger kan også brukes til møbler og kjøkkeninnredninger. Den skal da påføres i flere tynne sjikt, slik at den ikke renner og siger på vertikale flater.

FLERE BRUKSOMRÅDER: Gulvmaling brukes også til å male trapper og gjerne også møbler og kjøkkeninnredninger. Foto: Beckers

Tak

Til paneltak og tak av trebaserte platematerialer brukes en snikkerikvalitet, tilsvarende den som brukes til lister og paneler på veggene. Her kan man velge matt eller blankt etter smak, men en blankere maling vil være enklere å vaske. Derfor bør man gå litt opp i glansgrad i paneltaket på kjøkkenet.

For slette tak av for eksempel gipsplater, puss eller betong brukes såkalt takmatt maling. Dette er helmatt maling med en lav bindemiddelandel. Det innebærer at malingen ikke er vaskbar, men gir fin dekk og et skjoldfritt resultat uten å dryppe mye under påføring.

– Jo mattere en takmaling er, dess enklere er det å få et pent resultat for den som ikke maler hver dag. I matt glans synes ikke overlappinger i malingen godt, og eventuelle ujevnheter skjules også bra, sier Chresten Nielsen, malermester og teknisk sjef i Beckers.

ENKELT MED MATT: Med en matt maling er det lettere å male et slett tak med et skjoldfritt resultat. Foto: Borge

Forarbeid

Men uansett hvor godt egnet malingen er, blir ikke resultatet godt uten tilstrekkelig forarbeid.

– Det er elementært å alltid vaske godt ned først. Du får ikke god dekk eller bra nok vedheft hvis ikke flaten er ren og alt fett og smuss er fjernet, sier Per Myhre.

Til rengjøring brukes egnet malervask – ikke grønnsåpe eller salmiakk! Etter en god rengjøring bør blanke, tidligere malte eller lakkerte flater, mattslipes og eventuelt påføres heftgrunn. Bart tre skal grunnes

RENGJØR: Vask godt med et rengjøringsmiddel beregnet for vask før maling. Bruk gjerne tak- og gulvmopp på skaft til større flater. Foto: Chera Westman/ifi.no

EGNET: Møbler, kjøkkenskap, vegger og gulv bør ikke males med samme maling - heller ikke når de skal ha samme farge. Bruk maling beregnet for bruk på flaten du skal male for å unngå dårlig vedheft eller annet uheldig resultat. Foto: Nordsjö

Mer informasjon:

Beckers

Butinox Interiør

Bergen Malingfabrikk

Flügger

Nordsjö

Miljømal

Borge

Bohus

Nordsjö Idé & Design